

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Karly Cháberové a soudců Jana Schneeweise a Štěpána Výborného v právní věci

Žalobce: Česká pošta, s.p., IČ: 47114983
sídlem Politických vězňů 909/4, Praha 1

proti

Žalovanému: Český telekomunikační úřad
sídlem Sokolovská 219, Praha 9

o žalobě proti rozhodnutí předsedy Rady Českého telekomunikačního úřadu ze dne 20. 4. 2018, č. j. ČTÚ-19 722/2017-603,

t a k t o :

- I. Žaloba s e z a m í t á .
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

1. Žalobce podal u Městského soudu v Praze žalobu, kterou se domáhal přezkoumání rozhodnutí předsedy Rady Českého telekomunikačního úřadu (dále jen předseda Rady ČTÚ) ze dne 20. 4. 2018, č. j. ČTÚ-19 722/2017-603 (napadené rozhodnutí), kterým byl zamítnut jeho rozklad proti rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu, odboru pro

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

jihomoravskou oblast (dále jen ČTÚ) ze dne 9. 3. 2017, č. j. ČTÚ-7651/2015-637/IV. vyř.-Zeo a kterým bylo toto rozhodnutí o uložení pokuty potvrzeno.

2. Ze správního spisu, který byl soudu předložen, vyplývá, že u České pošty byla dne 15. 10. 2015 podána k doručení zásilka určená do vlastních rukou, ale poštovní doučovatel ji dne 16. 10. 2015 jen vložil do poštovní schránky adresáta.
3. Rozhodnutím ze dne 9. 3. 2017, č. j. ČTÚ-7651/2015-637/IV. vyř.-Zeo, ČTÚ rozhodl, že Česká pošta se dopustila správního deliktu podle § 37a odst. 2 písm. e) zákona č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o poštovních službách) tím, že dne 16. 10. 2015 vhodila zásilku č. RR810102916CZ do poštovní schránky adresáta, ačkoliv se jednalo o zásilku určenou do vlastních rukou adresáta, jejíž převzetí adresát potvrzuje. Tím zacházela s poštovní zásilkou jinak, než vyžaduje poskytovaná poštovní služba, porušila tak § 7 odst. 1 zákona o poštovních službách a naplnila skutkovou podstatu specifikovaného správního deliktu. Za správní delikt jí byla uložena podle § 37a odst. 4 písm. c) zákona o poštovních službách pokuta ve výši 5 000 Kč.
4. Proti tomuto rozhodnutí podala Česká pošta, s.p. rozklad, o kterém předseda Rady ČTÚ rozhodl napadeným rozhodnutím tak, že rozklad zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. V tomto rozhodnutí se předseda Rady ČTÚ zabýval dopadem nové právní úpravy správního trestání na posouzení jednání žalobce a ztotožnil se s právním posouzením věci prvostupňovým správním orgánem.
5. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce v zákonné lhůtě žalobu, ve které namítl, že se žalovaný nezabýval přičitatelností jednání fyzické osoby žalobci, ačkoliv se jedná o nutný předpoklad jeho odpovědnosti za přestupek. Odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 10. 2017, č. j. 9 As 213/2016-63, ze kterého vyplývá, že právnická osoba není odpovědná za excesivní jednání svého zaměstnance. Žalobce uvedl, že zaměstnance ke vhození předmětné zásilky do schránky neinstruoval, naopak tento byl poučen, jak má postupovat. Ze strany zaměstnance se tedy jednalo o exces. Z uvedeného důvodu žalobce navrhl zrušení jak napadeného rozhodnutí tak i rozhodnutí prvostupňového.
6. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že v daném případě mělo jednání zaměstnance bezprostřední vztah k činnosti žalobce, jeho jednání nelze považovat za exces, to je za vybočení z mezí plnění pracovních úkolů. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné.
7. Městský soud v Praze na základě žaloby v rozsahu žalobních bodů, kterým je vázán (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně. Při přezkoumání rozhodnutí soud vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). V daném případě soud rozhodl o věci bez jednání, neboť účastníci řízení s takovým postupem nevyjádřili ve stanovené lhůtě svůj nesouhlas (§ 51 odst. 1 s.ř.s.).
8. Při vypořádání uplatněné námitky lze vyjít ze žalobcem zmiňovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 213/2016-63. Z tohoto rozsudku lze citovat následující:

„Pokud činností těchto fyzických osob dojde ke vzniku protiprávního stavu, je třeba zkoumat, zda je právnická osoba za toto jejich jednání odpovědná. Ne každé jednání fyzických osob, které

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

se podílí na činnosti právnické osoby (ať se jedná například o jejich zaměstnance, členy nebo statutární orgány), je totiž možné přiřknout právnické osobě. Je zejména očividné, že pokud v dané chvíli nevystupuje daná fyzická osoba v jakémkoliv vztahu k jejímu postavení v právnické osobě, pak právnické osobě za takové jednání neodpovídá právnická osoba, ale pouze daná fyzická osoba. Toto posouzení nebude zpravidla představovat problém, avšak mohou se vyskytnout i složitější případy, jako je např. právě řešený případ, kdy fyzická osoba sice jedná v určité souvislosti s výkonem činnosti pro právnickou osobu, ale nemusí sledovat zájmy právnické osoby, ale například pouze zájmy vlastní, které mohou být i v rozporu se zájmy právnické osoby. Je proto třeba zodpovědět, zda i pro účely správního trestání je za excesivní jednání zaměstnance (nebo obecně i jiné osoby podílející se na činnosti právnické osoby) odpovědná právnická osoba.

Judikatura správních soudů již v minulosti dospěla k závěru, že „[s]právní úřad se při rozhodování o povinnosti právnické osoby platit sankci za správní delikt v oboru práva veřejného (tzv. odpovědnost za správní delikt) řídí - nestanoví-li zákon výslovně něco jiného - obdobnými principy jako soud v oboru práva soukromého při rozhodování o jejich obecné odpovědnosti za škodu. Základním předpokladem pro uložení sankce tak bude zejména skutečnost, že poškození nebo obhození zákonem chráněného zájmu nastalo provozní činností právnické osoby, nebo tehdy, jestliže tento důvod vznikl při činnosti právnické osoby jednáním nebo opominutím osob, které právnická osoba k této činnosti použila.“ (viz rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 25. 11. 1994, č. j. 6 A 12/1994 – 16, který byl dále citován i např. v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 9. 2007, č. j. 9 Afs 60/2007 – 84). V rozsudku ze dne 24. 1. 2008, č. j. 9 As 36/2007 – 59, kasační soud tento závěr dále rozvedl následovně: „Delikt ní odpovědnost podnikatelských subjektů ve veřejném právu lze srovnávat s odpovědností za škodu, jak je upravena v občanském právu soukromém (viz shora), a to konkrétně s úpravou odpovědnosti za škody způsobené provozní činností. Odpovědnost právnických osob a fyzických osob při výkonu podnikání nebo v souvislosti s podnikáním za správní delikt ve veřejném právu má převážně objektivní charakter a nastupuje naplněním skutkové podstaty příslušného deliktu. Obligatorním znakem skutkové podstaty správního deliktu právnické osoby (nebo fyzické osoby jako podnikatelského subjektu) tedy v naprosté většině případů není zavinění.“ Obdobný názor zastává i odborná literatura: „Dnešní právní úprava správních deliktů právnických osob tuto otázku neřeší a při uplatňování odpovědnosti se vychází z právní úpravy jednání právnické osoby obsažené v soukromoprávních předpisech“ (Prášková, H. Základy odpovědnosti za správní delikty. 1. Vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 245). Při posuzování odpovědnosti za správní delikt je tak třeba primárně vyjít z odpovědnosti právnických osob za škodu podle práva soukromého. Nejvyšší soud se k odpovědnosti právnické osoby za jednání osob za ni jednajících, nebo v obdobném postavení, v souvislosti s jejich excesivním jednáním hojně vyjadřoval, když v této souvislosti nerozlišoval, zda se jednalo o odpovědnost subjektivní nebo objektivní:

„Zásadně platí, že do rámce činnosti právnické (fyzické) osoby spadá nejen činnost jejího zaměstnance, která je výkonem jeho zaměstnání, plněním pracovních povinností a úkolů vyplývajících z pracovního poměru, 9 As 213/2016 – 62 pokračování včetně úkonů s tím přímo souvisejících, ale každá činnost zaměstnance, která nepostrádá místní (prostorový), časový a věcný (vnitřní, účelový) vztah k činnosti právnické (fyzické) osoby jako jeho zaměstnavatele. Rozhodující je přitom věcný (vnitřní, účelový) vztah k činnosti, při níž zaměstnanec škodu způsobil, k úkolům jeho zaměstnavatele, tedy zda při činnosti, jíž byla škoda způsobena, sledoval zaměstnanec z objektivního i subjektivního hlediska plnění svých pracovních úkolů, nebo zda škodu způsobil při činnosti, kterou sledoval jen uspokojování svých zájmů, popř. zájmů jiných

osob, byť k ní došlo při plnění jeho pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním.“ (usnesení ze dne 28. 8. 2014, 6 Tdo 499/2014 – 48, poznámka NSS – ačkoliv se jednalo o rozsudek v trestní věci, předmětem posuzování byla odpovědnost za škodu podle občanského práva, neboť dovolání se týkalo výroku o povinnosti k náhradě škody vydaného v adhezním řízení) „Pouze ve výjimečném případě, kdy by chování použité osoby bylo nutno vzhledem k okolnostem případu kvalifikovat jako vybočení z realizace činnosti zaměstnavatele (používající osoby), byla by postižitelná občanskoprávními sankcemi přímo použitá fyzická osoba.“ (usnesení ze dne 11. 11. 2015, sp. zn. 30 Cdo 4207/2013)

„Přímá odpovědnost toho, kdo škodu způsobil, nastává jen v případě, že jeho konání, jímž byla škoda způsobena, nespadá do rámce činnosti podnikatele, pro něhož práci vykonal (tzv. exces).“ (rozsudek ze dne 25. 6. 2013, sp. zn. 25 Cdo 1855/2012)

„Samotná okolnost, že jednající (fyzická) osoba postupuje objektivně nesprávně (protiprávně), popřípadě činí neplatné právní úkony, nepředstavuje bez dalšího exces, jedná-li přitom v rozsahu svého oprávnění a v zájmu právníkové osoby, nikoliv tedy že by tato fyzická osoba sledovala z objektivního i subjektivního hlediska výlučně uspokojení svých osobních zájmů či potřeb, popřípadě zájmů třetí osoby.“ (rozsudek ze dne 26. 11. 2014, sp. zn. 25 Cdo 635/2014)

„Za činnost v přímé souvislosti s plněním pracovních úkolů je třeba považovat vedle činnosti konané přímo na příkaz zaměstnavatele též činnost vykonávanou bez vnějšího podnětu jiných osob, pouze na základě vlastního rozhodnutí zaměstnance; rozhodující je, zda z hlediska věcného, místního i časového jde objektivně o činnost konanou pro zaměstnavatele.“ (rozsudek ze dne 24. 2. 2003, sp. zn. 21 Cdo 1148/2002).

K obdobným závěrům, i pokud jde o odpovědnost právnických osob za správní delikt, dospěla i výše zmíněná odborná literatura: „Posouzení, zda k jednání došlo při činnosti právnické osoby, závisí na okolnostech konkrétního případu. Ke škodě musí dojít při uskutečňování vlastní činnosti právnické osoby, popř. při činnosti, která ještě nevybočuje z tohoto rámce. Do rámce činnosti právnické osoby spadá především výkon zaměstnání, plnění úkolů vyplývajících z pracovního poměru, plnění služebních povinností, úkony s tím přímo související a dále jde o takovou další činnost, která nepostrádá místní, časový a věcný (vnitřní, účelový) vztah k činnosti právnické osoby. O exces jde tehdy, jestliže nejde z objektivního i subjektivního hlediska o činnost konanou pro právnickou osobu, v její prospěch či v jejím zájmu. Jestliže někdo jedná vědomě za jiného z vlastní iniciativy, sleduje výlučně svůj zájem nebo zájem třetích osob, nebo překročí rámec daného pověření nebo rámec činnosti, o kterou šlo, nejedná jako „osoba použitá“ a nese odpovědnost sám.“ (Prášková, H., s. 247). Lze poukázat i na to, že současně platný a účinný zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), obsahuje v § 20 odst. 1 velmi obdobnou úpravu: „Právnická osoba je pachatelem, jestliže k naplnění znaku přestupku došlo jednáním fyzické osoby, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přiřítelné právnické osobě a která porušila právní povinnost uloženou právnické osobě, a to při činnosti právnické osoby, v přímé souvislosti s činností právnické osoby nebo ku prospěchu právnické osoby nebo v jejím zájmu; za porušení právní povinnosti uložené právnické osobě se považuje též porušení právní povinnosti uložené organizační složce nebo jinému útvaru, který je součástí právnické osoby.“

Za osobu, jejíž jednání je přiřítelné právnické osobě, se dle § 20 odst. 2 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky považuje zaměstnanec nebo osoba v obdobném postavení při plnění úkolů vyplývajících z tohoto postavení. Pokud tedy již vybočuje z plnění úkolů, nelze uvažovat o

odpovědnosti právnické osoby za jednání zaměstnance, i když za jeho jednání v jiných případech odpovídá. Obdobně je koncipován i zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízeních proti nim, ve znění pozdějších předpisů, kde je trestně odpovědná právnická osoba za jednání svého zaměstnance, pokud protiprávní čin spáchá při plnění pracovních úkolů jménem právnické osoby, v jejím zájmu nebo v rámci její činnosti v případě, že jednal na podkladě rozhodnutí, schválení nebo pokynu orgánu právnické osoby či ji ovládajících osob, nebo proto, že její orgán nebo jiné odpovědné osoby neprovedly taková opatření, která měly provést podle zákona nebo která po nich lze spravedlivě požadovat [srov. § 8 odst. 1 písm. c) tohoto zákona a § 8 odst. 2 písm. b) stejného zákona; nebo viz výše uvedené usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 8 Tdo 627/2015]. Nejvyšší soud v usnesení ze dne 27. 9. 2016, č. j. 8 Tdo 972/2016 – 41, č. 6/2017 Sb. NS, dospěl k závěru, že právnická osoba nemůže být trestně odpovědná, „pokud jednající fyzická osoba spáchala protiprávní čin fakticky v rámci činnosti právnické osoby, ale na úkor této právnické osoby. V takovém případě sice platí, že právnická osoba obecně odpovídá za volbu fyzických osob oprávněných za ni jednat, avšak byla-li právnická osoba zneužita ke spáchání trestného činu fyzickou osobou jednající za ni, zpravidla není možno dovodit spáchání trestného činu i touto právnickou osobou.“

Pro posouzení, zda je právnická osoba odpovědná za jednání svého zaměstnance, je tedy podstatné, zda k porušení právních povinností došlo v souvislosti s místní, časovou a věcnou vazbou k činnosti právnické osoby, tedy zda při činnosti, jíž byla škoda způsobena, zaměstnanec sledoval zejména z objektivního i subjektivního hlediska plnění svých pracovních úkolů. Pokud tomu tak nebylo, právnická osoba nemůže být za daný čin odpovědná. Teprve až po tomto posouzení, že právnická osoba je odpovědná za jednání zaměstnance, přichází na řadu posouzení možných liberačních důvodů.“

9. V daném případě je z popisu deliktního jednání žalobce zcela zřejmé, že zaměstnanec žalobce jednal v souvislosti s místní, časovou a věcnou vazbou k činnosti žalobce, když jako doručovatel předmětnou zásilku nedoručil do vlastních rukou adresáta a nezajistil potvrzení převzetí zásilky, ale tuto bez dalšího pouze vhodil do poštovní schránky. Doručování zásilek je plněním pracovních úkolů doručovatele, nedodržení předepsaných postupů je sice porušením pracovních povinností ze strany zaměstnance, nikoliv však takovým vybočením, které by odůvodňovalo závěr, že žalobce neodpovídá za naplnění předmětné skutkové podstaty a že mu tedy nelze za uvedené jednání uložit pokutu. Na závěru, že se nejednalo o exces ze strany zaměstnance, nemůže nic změnit ani to, že tento byl řádně seznámen se svými povinnostmi a byl si tedy vědom toho, jak má postupovat při doručování zásilky do vlastních rukou. Žalobce v daném případě neprokázal ani žádné liberační důvody. K žalobcem označenému rozsudku Nejvyššího správního soudu považuje soud za potřebné uvést, že v něm bylo rozhodováno o zcela odlišném případě, když v tam posuzovaném případě doručovatel jednal zcela mimo rámec výkonu své práce.
10. Ze všech shora uvedených důvodů dospěl soud k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně, a proto ji podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
11. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s.ř.s., když žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 10. března 2021

JUDr. Karla Cháberová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.